

RAPORT ANUAL

2022

WWW.ECOCONTACT.MD

str. Vlaicu Pîrcălab 27/1,
mun. Chișinău

+373 22 996 162

office@ecocontact.md

INTRODUCERE

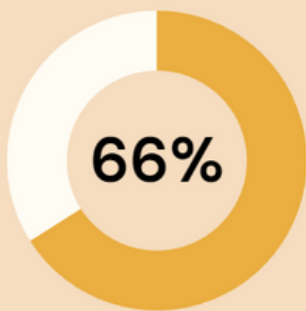
Raportul de activitate al AO EcoContact oferă informații despre activitățile și realizările organizației pe parcursul anului 2022 și are drept obiectiv monitorizarea și evaluarea performanței organizației, prezentarea detaliilor despre reușitele acesteia, precum și a surselor de finanțare și a cheltuielilor efectuate.

Totodată, scopul raportării vizează informarea publicului larg despre importanța problemelor de mediu și dezvoltare durabilă abordate de organizație, precum și despre progresele înregistrate în acest sens.

În conformitate cu Strategia de Comunicare și Vizibilitate a EcoContact pentru anii 2018-2022 și cu Cadrul de evaluare a rezultatelor (RAF EcoContact), se disting trei domenii strategice de activitate:

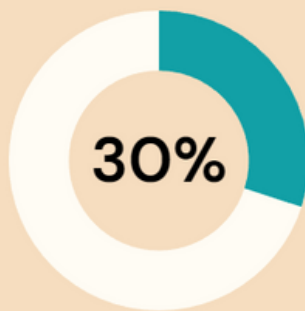
- **Legislația de mediu și implementarea Convenției Aarhus**
- **Dezvoltarea durabilă**
- **Dezvoltarea organizațională**

DOMENIILE STRATEGICE

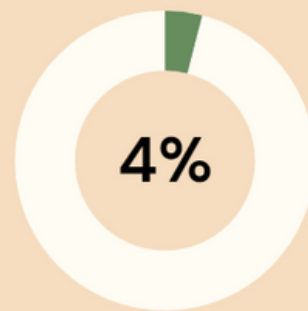
LEGISLAȚIA DE MEDIU ȘI IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI AARHUS

- Legislație de mediu
- Consultații de mediu
- Campanii de conștientizare și educare
- Studii și metodologii

DEZVOLTARE DURABILĂ

- Campanii de conștientizare
- Suport în elaborarea planurilor, strategiilor și programelor
- Suport în implementarea proiectelor locale
- Studii și metodologii

DEZVOLTAREA ORGANIZAȚIONALĂ

- Consolidarea spiritului de echipă
- Planificare și organizare
- Dezvoltarea competențelor profesionale
- Comunicare și vizibilitate

În anul 2022, AO EcoContact a continuat să promoveze și să aplice Convenția Aarhus în Republica Moldova și regiunea ECE, ghidată de dezideratul de a trăi într-un mediu mai curat și sustenabil. Eforturile s-au concentrat pe stabilirea unui dialog activ între Guvern, ONG-uri și publicul larg, promovarea accesului la informații și justiție de mediu, precum și încurajarea participării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor. Obiectivele de comunicare au vizat protejarea biodiversității, îmbunătățirea calității aerului, apei și solului, gestionarea deșeurilor, reducerea poluării și conservarea resurselor naturale.

Compilând rezultatele obținute în acest domeniu strategic, se evidențiază următoarele: au fost emise **18 avize și opinii de modificare a actelor normative**, reprezentanții EcoContact au fost delegați și au participat în cadrul a **10 Grupuri de lucru (GL)**, au fost desfășurate **6 evenimente de consultare publică a actelor normative**. De asemenea, experții EcoContact au participat la alte **20 de evenimente de consultare**, organizate de terțe părți. La fel, au fost elaborate **5 studii și foi de parcurs** pentru îmbunătățirea cadrului normativ de mediu și transpunerea aquis-ului comunitar de mediu. În vederea unei comunicări mai eficiente privind aspectele legale, au fost dezvoltate **3 spoturi video**, iar experții EcoContact au participat la **3 emisiuni TV și Radio**, având un impact vizual de **2 121 979 de vizualizări**.

Legislație de mediu

Conform RAF organizațional, EcoContact s-a focusat în special pe îmbunătățirea legislației de mediu (18 avize au fost furnizate la un șir de proiecte de acte normative și documente de politici supuse consultărilor publice).

De asemenea, EcoContact a lucrat la elaborarea **Proiectului de Regulament ce transpune Regulamentul (CE) 66/2010 privind eticheta ecologică a Uniunii Europene**, precum și la elaborarea și înregistrare a viitoarei **mărci a etichetei ecologice naționale**.

EcoContact a participat în calitate de membru al GL create atât de Ministerul Mediului, cât și de alte instituții de resort cu expertiză pe domeniul de mediu cum ar fi: elaborarea noii **Strategii de Mediu pentru anii 2023-2030**, crearea și gestionarea ariilor protejate de stat, elaborarea **Planului de Acțiuni al Convenției Aarhus**, elaborarea **Proiectului de Lege privind activitatea meteorologică**, revizuirea **Planului Național privind poluanții organici persistenți**, a noului proiect al **Codului Silvic**, precum și participarea în comitetele de gestionare a sub-bazinelor acvatice etc.

Prin intermediul proiectului **Justiție Verde**, finanțat de Suedia, EcoContact a contribuit la modificarea a patru acte normative și anume: **Legea privind Emisiile Industriale**, **Legea privind Evaluarea Impactului asupra Mediului**, **Legea privind crearea Parcului Național "Nistrul de Jos"**, **Legea privind Deșeurile**.

- ***8 avize de acte normative și documente de politici de mediu;***
- ***Delegarea membrilor organizației în 10 Grupuri de Lucru inclusiv Comitete;***
- ***Modificarea a 4 acte normative.***

Consultații de mediu

EcoContact a desfășurat activități de revizuire a metodologiilor de calcul a prejudiciului cauzat mediului, urmare a încălcării legislației. Astfel, **10 metodologii** au fost preselectate de către IPM, în cadrul proiectului *Justiție Verde*, fiind inițiate modificările acestora. Pentru a asigura o abordare corespunzătoare în modificarea metodologiilor, EcoContact a organizat ședințe de consultare cu specialiști din diferite domenii, precum ar fi aer, sol, subsol, apă, spații verzi etc.

Un alt rezultat semnificativ al activității EcoContact a constituit crearea **Parcului Național Nistrul de Jos** și organizarea consultărilor publice în acest sens. În cadrul proiectului *Măsurile de adaptare și reziliență la schimbările climatice și dezvoltarea instituțională în Zona Ramsar "Nistrul de Jos"*, finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, au avut loc două consultări regionale, în localitățile Ștefan Vodă și Căușeni, pentru a discuta proiectul **Regulamentului de management al Parcului Național Nistrul de Jos**.

Pe lângă implicarea în consultarea proiectelor de acte normative și alte documente elaborate de către EcoContact, organizația s-a angajat activ și s-a implicat în consultarea documentelor de politici, a instrumentelor și propunerilor inițiate atât de Ministerul Mediului și instituțiile sale subordonate, cât și de parteneri și alte organizații naționale și internaționale.

- **10 metodologii de calcul al prejudiciului adus mediului în proces de actualizare și modificare;**
- **6 evenimente de consultare publică organizate;**
- **Participarea la 20 de evenimente de consultare publică.**

Campanii de conștientizare și educare

Pentru anul 2022, EcoContact a luat în considerare cele mai acute probleme de mediu și contravențiile frecvente, cum ar fi **tăierile ilegale, deversări a apelor uzate și depozitarea neautorizată a deșeurilor în zonele învecinate localităților**, în procesul de creare a conținutului materialelor de conștientizare și educare. În acest context, în cadrul proiectului Contracurarea infracțiunilor ecologice pentru un mediu curat, finanțat de Fundația Soros Moldova, au fost produse **3 spoturi video**. Subiectele abordate în aceste spoturi au fost discutate inclusiv în cadrul a **3 emisiuni TV și radio**.

- 3 spoturi video;
- 3 emisiuni TV și Radio;
- 2 121 979 de vizualizări.

Studii și metodologii

În anul 2022, EcoContact a întreprins activități pentru consolidarea cadrului juridic al protecției mediului, care au inclus elaborarea de **analize și evaluări**, precum și **planuri de acțiuni** pentru îmbunătățirea acestuia. Astfel, au fost realizate **două analize** privind deficiențele cadrului normativ de mediu și au fost elaborate **două Foi de parcurs** cu **Planuri de acțiuni**. Aceste documente s-au concentrat pe instituirea unui mecanism de etichetare ecologică, investigarea infracțiunilor ecologice și a barierelor existente în investigarea acestora.

Un alt produs important a fost publicația dedicată apărătorilor dreptului la un mediu sănătos. În cadrul proiectului Scut pentru apărătorii drepturilor omului - Suport apărătorilor drepturilor omului în Republica Moldova, finanțat de UE, a fost elaborat un Ghid care descrie atât cadrul legal, cât și mecanismul de aplicare a acestuia, accentuând rolul deosebit al sectorului asociativ. Ghidul conține exemple de cereri și petiții care pot fi completate de către activiștii pentru un mediu sănătos.

- ***Evaluarea sistemului de etichetare ecologică existent în Republica Moldova;***
- ***Elaborarea Foii de Parcurs privind transpunerea Regulamentului 66/2010 eticheta ecologică UE;***
- ***Evaluarea situației actuale în domeniul investigării infracțiunilor ecologice;***
- ***Elaborarea Foii de parcurs privind depășirea barierelor existente în investigarea infracțiunilor ecologice;***
- ***Publicarea Ghidului apărătorilor dreptului la un mediu sănătos în română și rusă.***

Acest domeniu strategic se concentrează, în special, pe următoarele activități privind dezvoltarea durabilă: economia verde, creșterea capacităților autorităților și grupurilor de interes, integrarea acțiunilor de mediu în planurile de dezvoltare locală, elaborarea de studii privind percepția cetățenilor cu privire la problemele de mediu, inclusiv crearea unui mediu favorabil pentru gestionarea eficientă a ariilor protejate, cum ar fi **Parcul Național "Nistrul de Jos"** și **Rezervația Biosferei "Prutul de Jos"**, sprijinirea dezvoltării de afaceri prietenoase mediului în regiunile adiacente zonelor protejate și elaborarea de instrumente de ghidare în aplicarea legislației de mediu.

Campanii de conștientizare și educare

Pentru a obține o înțelegere mai clară asupra schimbării percepției cetățenilor din Parcul Național "Nistrul de Jos", a fost realizat **un studiu de evaluare a percepției**. Rezultatele studiului au relevat că implementarea activităților din cadrul Proiectului Măsurile de adaptare și reziliență la schimbările climatice și dezvoltarea instituțională în Zona Ramsar „Nistrul de Jos”, finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, a consolidat cunoștințele cetățenilor cu privire la necesitatea și beneficiile creării Parcului Național "Nistrul de Jos".

În plus, pentru promovarea eficientă a ariei protejate, au fost dezvoltate o hartă digitală **dine&wine** și publicații cu fotografii și zone de interes ce pot fi vizitate. Pe data de 29 mai 2022, a fost celebrată Ziua Nistrului prin promovarea Parcului Național recent creat, și definirea planurilor pentru implementarea unor noi activități de către instituțiile competente și comunitățile locale.

O altă activitate cu impact educativ a fost sprijinul acordat în cadrul campaniei de mobilitate lansată și finanțată de Uniunea Europeană: *"Planeta noastră este casa noastră. Să o păstrăm curată"*. În cadrul acesteia au fost create **3 pliante**, **3 spoturi animate**, **14 carduri** social media și **un spot video**.

Pentru asigurarea mentenanței **Registrului emisiilor și al transferului de poluanți** (RETP) au fost organizate **5 evenimente** pentru operatorii

economici raportori ai RETP, în cadrul cărora s-a discutat despre funcționalitatea registrului online și provocările cu care aceștia se confruntă în asigurarea unei funcționări eficiente a mecanismului de evidență a emisiilor de poluanți.

De asemenea, dezvoltarea durabilă a fost abordată în contextul gestionării substanțelor chimice. În cadrul campaniei *"Fii Eco-Responsabil"*, cu suportul Bayer au fost realizate **3 spoturi video dedicate gestionării sigure a substanțelor și produselor chimice**, acoperind diverse teme precum: Gestionarea sigură a substanțelor chimice conform tipului de chimicale; Gestionarea sigură a substanțelor chimice conform locului de păstrare a chimicalelor; Gestionarea sigură a substanțelor chimice de către femeile însărcinate și copii.

În cadrul activităților desfășurate, EcoContact, împreună cu partenerii din Lituania, a organizat o activitate dedicată **sistemului de depozit pentru ambalajele de unică folosință (DRS)**. Această inițiativă a implicat organizarea unui eveniment de nivel înalt, sub egida Ambasadei Lituaniei în Republica Moldova și reprezentanți ai sectorului de afaceri. Scopul evenimentului a fost de a discuta despre experiența Uniunii Europene, inclusiv a Lituaniei, în implementarea sistemului DRS și au fost împărtășite cunoștințe și bune practici în acest domeniu.

- **Un studiu de evaluare a percepției cetățenilor din regiunea Ramsar Nistrul de Jos;**
- **O campanie de comunicare (de la concept, la promovare);**
- **5 instruirii dedicate sistemului de raportare RETP pentru operatori, Agenția de Mediu și ONG-uri;**
- **3 spoturi video dedicate gestionării sigure a substanțelor chimice;**
- **100 de operatori, reprezentanți ai AM și ONG, instruiți cu privire la sistemul de raportare RETP;**
- **Un eveniment dedicat sistemului de DRS pentru ambalaje;**
- **3 evenimente dedicate femeilor, cu tema liderismului, impactului schimbărilor climatice, etc.**

Suport în elaborarea planurilor, strategiilor și programelor de mediu

Una dintre activitățile semnificative a fost elaborarea proiectului **Strategiei de Mediu pentru anii 2023 - 2030**. În cadrul proiectului *O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în Republica Moldova*, finanțat de Suedia, au fost inițiate activitățile necesare pentru elaborarea strategiei, cum ar fi formarea GL, prezentarea și aprobarea Conceptului, precum și dezvoltarea conținutului pe cele 8 obiective specifice.

De asemenea, un alt document esențial în domeniul gestionării sub-bazinului hidrografic este **Planul de Management al sub-bazinului hidrografic Frumoasa-Crihana**, care a fost elaborat în cadrul proiectului *Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația biosferei "Prutul de Jos"*. Planul de management a trecut procedura de Evaluare Strategică de Mediu, și anume, Evaluarea Prealabilă, pentru a se asigura că măsurile incluse în acesta nu vor avea un impact negativ asupra mediului și sănătății populației din cadrul RBPJ.

În anul 2022, EcoContact, în colaborare cu Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS), a început lucrările de raportare la Convenția ONU Convenția pentru combaterea deșertificării, prin colectarea indicatorilor de bază necesari pentru raportare națională la Convenție.

- **Elaborarea Planului de Management al sub-bazinului hidrografic Frumoasa-Crihana, ciclul I (2022 - 2027);**
- **Evaluare prealabilă a ESM pentru Plan;**
- **Elaborarea Conceptului Strategiei de Mediu pentru 2023 - 2030;**
- **Încheierea unui acord de colaborare cu SHS.**

Suport în implementarea proiectelor locale

În anul 2022, au fost inițiate mai multe activități locale dedicate utilizării durabile a resurselor naturale și adaptării la schimbările climatice. În cadrul proiectului *Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația biosferei "Prutul de Jos"*, au fost lansate concursuri pentru implementarea unor proiecte de infrastructură. Aceste proiecte vizează **extinderea apeductului în satul Văleni**, raionul Cahul, precum și **achiziționarea, instalarea și punerea în funcțiune a centralelor electrice fotovoltaice pentru trei grădinițe** din localitățile: Slobozia Mare, Giurgiulești și Manta. De asemenea, a fost realizat **proiectul tehnic** pentru reconstrucția sediului vechi al RBPJ, care va fi parțial reparat din sursele proiectului. Lucrările pentru proiectele de infrastructură vor fi finalizate în anul 2023. Valoarea totală a celor **cinci proiecte de infrastructură** se ridică la aproximativ **250.000 de euro**, incluzând contribuția primăriilor și a Rezervației, în proporție de 20% din suma fiecărui proiect.

În plus, au fost demarate și alte **trei proiecte pilot** în zona sub-bazinului hidrografic Frumoasa-Crihana, fiecare având o valoare de aproximativ **10.000 de euro**, inclusiv contribuția autorităților publice locale în proporție de 20%. Aceste proiecte vizează implementarea măsurilor incluse în Planul de Management al sub-bazinului hidrografic Frumoasa-Crihana și vor fi realizate în localitățile **Andrușul de Jos, Vadul lui Isac și Crihana Veche**.

O altă realizare vizează crearea **Secretariatului pentru Consiliul de Administrare a "Zonei Ramsar Nistrul de Jos"** - un centru de informare al Parcului Național "Nistrul de Jos". În acest sens, Primăria Palanca a alocat un spațiu în Casa de Cultură pentru înființarea **Centrului de Informare**. Pentru asigurarea funcționării acestuia, au fost achiziționate echipamente și a fost amenajat un punct de informare pentru toți cei interesați de oportunitățile oferite de Parcul Național.

Susținerea inițiativelor de afaceri prietenoase mediului, în special în zonele protejate, a reprezentat o altă activitate importantă desfășurată în anul 2022. În cadrul proiectului *Măsuri de adaptare și reziliență la schimbările climatice și dezvoltarea instituțională în Zona Ramsar „Nistrul de Jos”*, au fost susținute prin concurs **trei inițiative suplimentare** referitoare la activități economice conduse și gestionate de femei, în comunitățile din Parcul Național "Nistrul de Jos". Cele trei idei, care au primit finanțare în valoare de **2000 de euro**, includ crearea unui **cuptor exterior pentru dezvoltarea ecoturismului** în zona Nistrului de Jos, organizarea de **atelieri gastronomice culturale** în cadrul unei pensiuni, achiziționarea de accesorii necesare întreținerii unei **livezi de prune** în satul Crocmaz și dezvoltarea serviciilor culinare pentru o altă pensiune din regiune.

În contextul războiului din Ucraina și al fluxului semnificativ de refugiați, inclusiv furnizarea de ajutor umanitar în localitățile de frontieră la intrarea în Parcul Național "Nistrul de Jos", Suedia a finanțat o activitate dedicată **gestionării eficiente a deșeurilor de plastic în Palanca**. Astfel, a fost inițiată **achiziționarea unei prese de balotat pentru plastic**, precum și amenajarea unui spațiu dedicat sortării și presării acestora. Ulterior centrul ar putea conlucra cu alte comunități în colectarea deșeurilor de plastic.

- **5 proiecte de infrastructură inițiate;**
- **3 proiecte pilot în conservarea biodiversității și managementul sub-bazinului hidrografic Frumoasa - Crihana lansate;**
- **Un centru de informare (secretariat) al Parcului Național "Nistrul de Jos" deschis și dotat cu echipament și mobilier;**
- **Finanțarea a 3 inițiative de business fondate și gestionate de către femei din comunitățile Parcului Național "Nistrul de Jos";**
- **Un proiect de gestionare a deșeurilor de plastic la Palanca;**

Studii și metodologii

În anul 2022, EcoContact a realizat **trei studii de audit de mediu** pentru instituțiile de expertiză judiciară, la solicitarea proiectului UNDP **Acces la Justiție**. Aceste studii s-au concentrat pe evaluarea practicilor interne de funcționare a instituțiilor, fiind cunoscute și sub numele de audit ecologic într-un format mai simplu. Abordarea aplicată a constat în evaluarea instituțiilor din perspectiva activității și a procedurilor interne de lucru prietenoase mediului, implementate în cadrul birourilor, managementul deșeurilor, inclusiv disponibilitatea actelor interne pentru evidență și raportare, precum și identificarea și promovarea bunelor practici de laborator.

- **3 Rapoarte de audit de mediu al instituțiilor de expertiza judiciară**

Consolidarea parteneriatelor

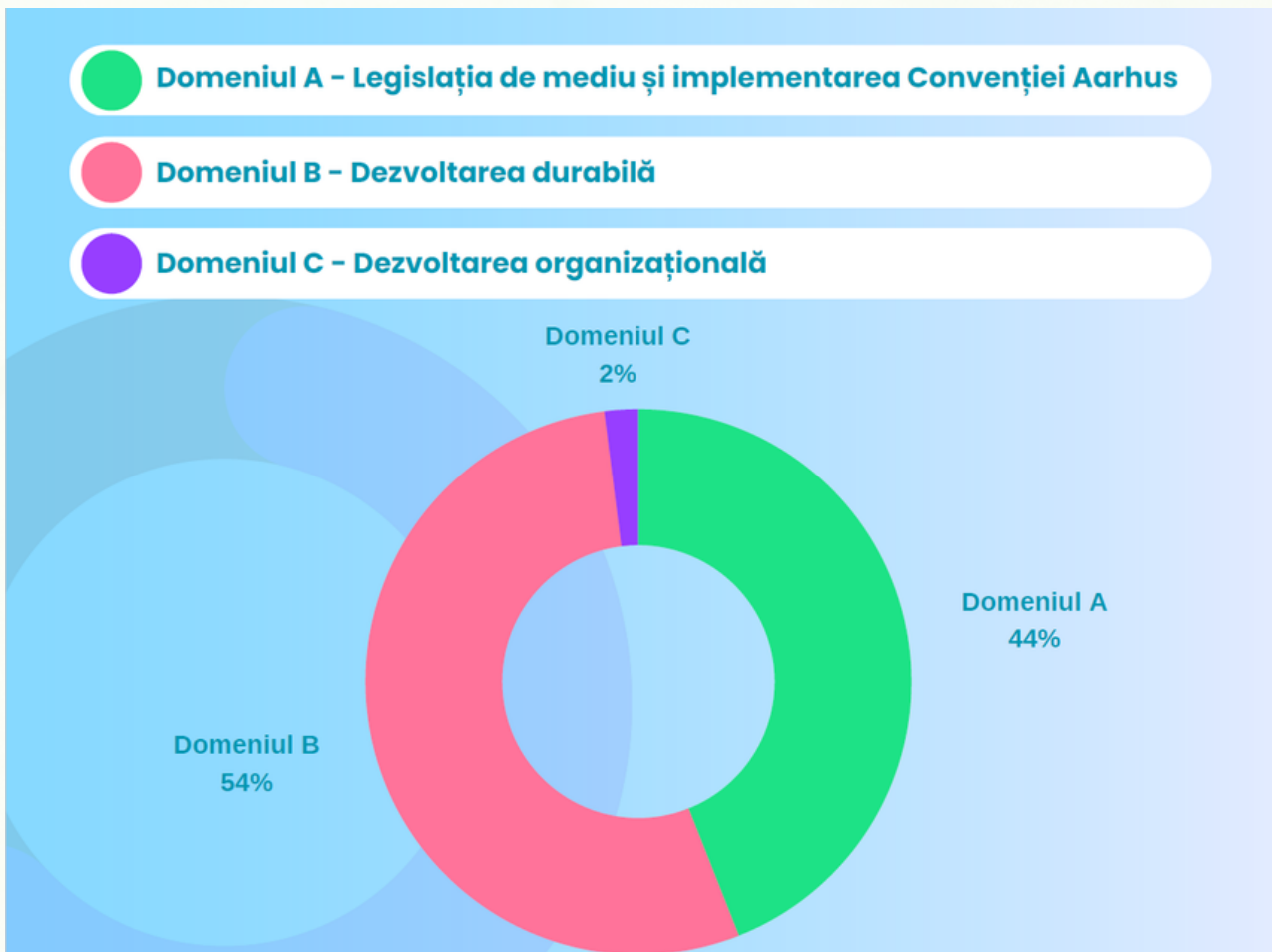
Parteneriatele și comunicarea cu alte ONG-uri se manifestă prin participarea în varii platforme naționale, dar și internaționale. Astfel, organizația obștească EcoContact este parte a Platformei Parteneriatului Estic, membru al GUTA Asociația de Drept al Mediului, Comunitatea beneficiarilor programelor sectorului asociativ a Ambasadei Suedia, Centrele naționale Aarhus dinECE.

III.

DEZVOLTAREA ORGANIZAȚIONALĂ

Gestiunea financiară

Mulțumiri și recunoștință pentru suport și încredere

With funding from

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Embassy of the Republic
of Lithuania to the
Republic of Moldova

